

Іван Петрович Крип'якевич: життя і творчість

До 140-ої річниці від
дня народження

140 років тому, 25 червня 1886 року у Львові, народився визначний український науковець Іван Крип'якевич

У 1904 році закінчив польську гімназію і до 1909 року навчався на філософському факультеті Львівського університету.

Потяг до історичної науки проявився в Івана Крип'якевича ще 1902 року, коли молодий гімназист потрапив до бібліотеки Наукового товариства імені Шевченка (НТШ), де познайомився з М. Грушевським, який надовго став для молодого вченого символом української історичної науки.

Вже з 1905 року Крип'якевич почав публікуватись на сторінках альманаху, що його видавало НТШ. Його перша книжка «Матеріали до історії української козаччини» (1908 рік) увійшла до восьмого тому «Жерел до історії України–Руси» М. Грушевського. 1911 року І. Крип'якевич захистив докторську дисертацію «Козаччина і Баторієві вольності», написану під керівництвом професора Грушевського.

Після закінчення університету молодий науковець працює вчителем спочатку приватної гімназії Українського педагогічного товариства в Рогатині (1909–1910 рр.), потім державної академічної гімназії у Львові (1912–1914 рр.). Багато друкується в популярних періодичних виданнях.

Іван Крип'якевич (перший праворуч) серед викладачів гімназії в Жовкві

Освітня політика українських урядів 1917–1920 рр., розбудова школи на національних засадах підштовхнула Крип'якевича до написання україномовних шкільних підручників. Менш ніж за чотири роки Іван Крип'якевич видав чотири навчальні книги.

Погляди вченого на український історичний процес не раз змінювалися протягом життя. Із палкого послідовника ідей М. Грушевського Крип'якевич став прихильником державницької школи в українській історіографії. Підтримуючи ідею автохтонності українського народу, історик на час написання навчальних книг з історії України вважав Київську Русь державою лише українського народу, а ворожнечу між українським та російськими народами – споконвічною.

За радянських часів Іван Крип'якевич завідував кафедрою історії України Львівського університету ім. І. Франка, обіймав посади завідуючого відділом Інституту історії України АН УРСР. 1941 року Іванові Крип'якевичу на підставі наукових звань було присуджено ступінь доктора історичних наук, у 1950-х роках він став академіком, заслуженим діячем науки УРСР.

1953 року Крип'якевича призначили директором новоствореного Інституту суспільних наук АН УРСР у Львові. На цій посаді він перебував до 1962 року, плідно досліджуючи історію України.

Помер видатний науковець 21 квітня 1967 року та похований на львівському Личаківському кладовищі.

Іван Крип'якевич

Під час виступу на семінарі в ЦДІА

І.Крип'якевич та Я.Ісаєвич на Софіївській площі в Києві

І.Крип'якевич в робочому кабінеті

Іван Крип'якевич – автор великої кількості наукових досліджень про українську козацьку державність та Богдана Хмельницького, низки підручників з історії України.

Книги з фонду наукової бібліотеки НУ «Запорізька політехніка»

ДОБІРКА ІНТЕРНЕТ-ПОСИЛАНЬ:

Іван Крип'якевич біографія і цікаві факти

<https://dovidka.biz.ua/ivan-kryp-yakevych-biohrafija-i-tsikavi-fakty>

Крип'якевич Іван, визначний науковець,
приятель Пласту

<https://100krokv.info/2017/04/krypyakevych-ivan-vuznachnyj-naukovets-pryuyatel-plastu/>

Пам'ятник Івану Крип'якевичу

